

BUITENLAND

In deze rubriek schrijven studenten over hun ervaringen in het buitenland. Dit keer Saskia van Opstal, die stage liep in Tanzania.

Saskia van Opstal

Na enkele jaren in een Nederlands ziekenhuis gewerkt en geleerd te hebben was ik zeer benieuwd naar de condities in Tanzania. Samen met een collega-co gingen we na een swahili-cursus en extra tropenonderwijs op weg naar een afgelegen gebied tegen de grens van Uganda.

Ondanks en misschien dankzij de vele beperkingen in het ziekenhuisje en de omgeving heb ik deze drie maanden heel erg veel geleerd.

Na in het Radboud op de eerste hulp geleerd te hebben dat de dokter pas gaat kijken als de labuitslagen en een thoraxfoto binnen zijn, werd mij duidelijk dat zonder deze hypermoderne aanpak ook nog veel mogelijk is. De doktoren daar werden steeds creatiever met het scheppen van mogelijkheden om bepaalde diagnoses toch te kunnen vaststellen. Daarbij moet wel gesteld worden dat er geen ethische commissie bestaat en dat patiënten ook niet zo mondig zijn als in Nederland. Angst voor een claim is dan ook niet aanwezig.

Vaak is niet het geld voor nieuwe dure middelen het grootste probleem, maar vooral de kennis en inzicht in de omvang van bepaalde problemen. Een voorbeeld hiervan is het TB beleid dat er in het Rubya Hospital wordt gevoerd. Er is ooit een prachtig nieuw gebouw neergezet, bedoeld voor isolatie van patiënten die besmet zijn met TB. Dit gebouw werd echter niet gebruikt omdat er een

'Stigma weegt zwaarder dan besmettingsgevaar'

groot stigma bestaat en patiënten op die afdeling snel een stempel krijgen. Om te voorkomen dat sputumtesten door iedereen geweigerd worden komen de patiënten gewoon op de afdeling.

Omdat verpleegkundigen niet graag besmet willen worden, worden TB-patiënten per definitie op de laatste kamer geplaatst, waar de verpleegkundigen nooit lang zijn, samen met de HIV positieve patiënten!

Ook als patiënten nog een uitslag van de sputum moeten krijgen, mogen ze tussendoor naar huis. Het gevolg daarvan is groter dan wij in eerste instantie konden vermoeden:

Het vervoer in Tanzania is voor de rijkere mensen of hele lange afstanden met een Dalla Dalla. Dit is een bestelbusje waar "met gemak" veertig personen inpassen, als ze maar bij elkaar op schoot en onder de stoelen kruipen. Op een dag gingen wij met zo'n volgepropt busje naar Bukoba. Tot onze grote verbazing zat voor ons inderdaad een patiënt van de mannenafdeling druk hoestend fluimen naar buiten te spugen. Voor deze man was de uitslag van het sputumonderzoek nog niet terug!

De bedroevende uitvoering van het TB-beleid is niet zozeer het gevolg van te weinig geld: de isolatieafdeling is gebouwd en staat leeg en sputumonderzoek is daar goed mogelijk. Ook de kosten van isolatie tijdens afwachting van sputumtesten is te overbruggen.

Het blijkt in dit geval dat het stigma zwaarder weegt dan de gevaren van besmetting.

Coassistenten voor het eerst naar Indonesië

Vier Geneeskundestudenten uit Nijmegen gaan volgend jaar juni naar Indonesië om coschappen te lopen. Onlangs heeft het UMC St Radboud in samenwerking met de universiteit Diponegoro van Semarang (Java) het programma voor de coassistenten vastgesteld. Het is voor het eerst dat het Radboud coassistenten naar Indonesië uitzendt.

GIJS MUNNICH'S

Student Marvin Berrevoets bereidt zich flink voor op zijn coschappen in Indonesië. Zo volgt hij onderwijsblokken over tropische ziekten en deelt hij ervaringen met coassistenten die eerder in de tropen zijn geweest. En drie uur per week volgt hij Indonesische taallessen. 'Indonesisch is een eenvoudige taal', vertelt hij. 'Je hoeft bijvoorbeeld geen meervoud te gebruiken of werkwoorden te verbuigen. Inmiddels kan ik een aardig woordje "Bahasa Indonesia" spreken.'

Alle coschappen naar ontwikkelingslanden worden begeleid vanuit het Nijmeegs Universitair Centrum voor Infectieziekten (NUCI) International Health van het UMC St Radboud. Internist/infectioloog en coördinator van dit coschap Monique Keuter is zojuist terug van het Indonesische eiland Java. De coschappen zijn een samenwerking met CENTRID (Center for Tropical Infectious Disease), dat is opgezet vanuit het academische Dr. Kariadi Ziekenhuis in Semarang (Java).

Internist/infectioloog Monique Keuter heeft samen met haar Indonesische collega Hussein Gassem de coschappen in Indonesië opgezet.

ses), dat is opgezet vanuit het academische Dr. Kariadi Ziekenhuis in Semarang (Java).

'Wij werken sinds 1989 samen met de universiteit Diponegoro van Semarang', vertelt Keuter. 'Destijds deden we gezamenlijk onderzoek naar buiktyfus. Het hoofd van CENTRID, dr. Hussein Gassem, is in Nijmegen daarop gepromoveerd. Hij is nu coördinator van de coschappen vanuit Indonesië. Vorig jaar en tijdens mijn recente verblijf hebben we het programma voor de coschappen opgezet.'

Met weinig veel bereiken

De coassistenten zijn straks drie maanden op Java. Ze lopen coschappen in het Dr. Kariadi Ziekenhuis, maar ook in een perifeer ziekenhuis en een gezondheidscentrum. Keuter: 'In de kliniek leren ze medische vaardigheden. In het gezondheidscentrum zijn ze bezig met eerstelijnszorg, maar ook met "public health". Bijvoorbeeld door de bevolking voor te lichten wat je moet doen bij een uitbraak van dengue (tropische virusziekte).'

De Nijmegenaren lopen samen met Indonesische studenten coschappen. 'Zij zullen veel van elkaar leren', denkt Keuter. 'De Nederlandse coassistenten hebben meer kennis van beeldvormende en laboratoriumtechnieken. Terwijl de Indonesische studenten de lokale context kennen en beter weten hoe ze met weinig middelen veel bereiken.'

Vuurdoop

Eenderde van de Geneeskundestudenten loopt coschappen in het buitenland. Al 41 jaar zendt het Radboud studenten uit naar de tropen. Jaarlijks doen tientallen coassistenten ervaringen op in Tanzania, Ghana, Suriname en Nicaragua. Dat Berrevoets, samen met drie anderen studenten, als eerste coassistent naar Indonesië gaat, vindt hij spannend. 'Geen enkele Nijmeegse student kan ons vertellen hoe het is om daar coschappen te lopen', zegt hij. 'Wij krijgen de vuurdoop. Een enorme uitdaging. Ik sta open voor alle mogelijkheden die me in Indonesië aangeboden worden. Omdat dit mijn laatste coschap is, hoop ik zoveel mogelijk zelf te doen in de kliniek. Het is daarnaast natuurlijk interessant om te zien hoe men in de Indonesische cultuur omgaat met ziektebeelden en behandelingen.'

Brand oefening bij neonatologie

Foto: Flip Franssen

Op de afdeling Neonatologie vond 8 november een calamiteit oefening plaats. Hierbij werd een brand nagebootst, waarbij werd getest hoe de medewerkers hierop voorbereid zijn. Ook de Snelle Interventie Ploeg en Bedrijf Huisvesting namen deel aan de oefening. Zij probeerden zo snel mogelijk ter plekke te zijn en keken welke problemen in het gebouw optreden als er brand uitbreekt. 'Medewerkers zijn afgelopen periode geschoold en bleken op de hoogte van het calamiteitenplan', vertelt hoofdverpleegkundige Herman Hendriks. 'Er was goed onderling overleg en met de hulpverleners.'